

TERVISEAMET
PÕHJA TALITUS
NORTHERN SERVICE OF THE HEALTH BOARD

Saku Vallavalitsus
saku@sakuvald.ee

Teie: 19.03.2018 nr 7-1/27-1

Meie: 26.04.2018 nr 9.3-4/2073

Saku valla üldplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsus

Esitasite Terviseameti Põhja talitusele (edaspidi amet) tuginedes planeerimisseaduse § 81 lõikele 1 ettepanekute esitamiseks Saku valla üldplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) väljatöötamise kavatsuse projekti.

Saku Vallavolikogu algatas 21.09.2017 otsusega nr 56 Saku valla üldplaneeringu koostamise ja KSH läbiviimise. Saku valla üldplaneeringu koostamise eesmärk on uuendada ja kaasajastada Saku Vallavolikogu 09.04.2009 otsusega nr 22 kehtestatud Saku valla üldplaneeringut ja Saku Vallavolikogu 16.08.2012 otsusega nr 60 kehtestatud Saku aleviku ja lähiala üldplaneeringut. Üldplaneering koostatakse kogu valla haldusterritooriumi kohta. Saku valla üldplaneeringu põhieesmärk on kogu valla territooriumi ruumilise arengu põhimõtete ja suundumuste määratlemine ning eelduste loomine hea elukeskkonna kujunemiseks. Üldplaneeringuga luuakse eeldused kasutajasõbraliku ning turvalise elukeskkonna ja kogukondlike väärtusi kandva ruumilise struktuuri olemasoluks ja säilimiseks ning esteetilise miljöö arenguks, säilitades olemasolevaid väärtusi.

Amet on tutvunud e-kirja teel esitatud Saku valla üldplaneeringu lähteseisukohtadega ja üldplaneeringu KSH väljatöötamise kavatsusega ning juhib tähelepanu järgnevatele tervisekaitsealastele keskkonna aspektidele, millega üldplaneeringu ja KSH koostamisel arvestada:

Joogivee kvaliteet

Salvkaevude reostustundlikkuse tõttu ei soovita amet planeerimisel uute salvkaevude rajamist joogiveeallikatena.

Lähtuvalt veeseaduse § 28 lg 1 on veehaarde sanitaarkaitseala joogivee võtmise kohta ümbritsev maa- ja veeala, kus veemaduste halvenemise vältimiseks ning veehaarderajatiste kaitsmiseks kitsendatakse tegevust ja piiratakse liikumist. Sellest tulenevalt tuleks vältida ehitiste planeerimist veehaarde sanitaarkaitsealadele.

Supluskohad

Täpsustada Saku valla supluskohtadega seonduvat. Supluskohad peavad vastama Vabariigi Valitsuse 03.04.2008 määruse nr 74 „Nõuded suplusveele ja supelrannale“ nõuetele. Nimetatud

Paldiski mnt 81 Tel + 372 794 3700
10617 Tallinn

Järvamaa esindus: Pärnu 58, Paide 72712 tel +372 5349 4354
Raplamaa esindus: Mahlamäe 8-32, Rapla 79511 tel +372 5561 9369
Sanitaarkarantiini büroo: Paldiski mnt 81, Tallinn 10617 tel +372 503 7506

www.terviseamet.ee e-post: pohja@terviseamet.ee
Registrikood 70008799

nõue kehtib nii ametlikele kui mitteametlikele supluskohtadele. Vastavalt Euroopa Direktiivi nõuetele ja eeltoodud määruse § 5-le korraldab supluskohta omanik või valdaja suplusvee seire vastavalt seirekalendrile. Kui supluskohtas ei teostata suplusvee uuringuid, siis tuleks suplejaid teavitada, et kasutatav veekogu ei ole enam supluskoht ning suplusvee kvaliteeti ei kontrollita. Kui supluskoht on juba pikaajalisel kasutusel, jääb see omaniku vastutusalasse. Supluskohta omanik või valdaja korraldab suplusvee seiret ning andmed veekvaliteedi kohta kuuluvad avalikustamisele. Üldsusele ettenähtud teabe kättesaadavuse supluskohtas tagab supluskohta omanik või valdaja. Üldsuse teavitamise nõue kehtib ka mitteametlike supluskohtade kohta.

Müra

Välisõhus levivat müra reguleerib atmosfääriõhu kaitse seadus ja müra normtasemed on määratud sama seaduse § 56 lg 4 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.12.2016. a määrusega nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid” (edaspidi KeM määrus nr 71), mis jõustus 01.02.2017. Määrata Saku valla maa-alal üldplaneeringust lähtuvalt mürakategooriad.

Planeeringus arvestada olemasolevate ja planeeritavate maanteede ning raudteetrassi koridoridega, paigutades elamualad neist piisavalt kaugele, tagamaks KeM määruses nr 71 toodud normtasemetele vastavus. Arvestada ka kaitseväärt harjutusväljade ja lasketiirude võimalike negatiivsete mõjudega.

Müra- ja saastetundlikud objektid

Amet ei soovita müra- ja saastetundlike objektide (elamud, mänguväljakud, lasteasutused, koolid, hooldekodud) planeerimist tiheda liiklussagedusega teede (maantee, raudtee, tänav) lähedusse. Uute teede projekteerimisel arvestada liiklusest tulenevate negatiivsete mõjudega ning sellega, et tagatud oleksid kehtivad müra-, õhusaaste ja vibratsiooni normid.

Hinnata uute sotsiaalobjektide (haridusasutused, tervishoiu- ja sotsiaalhoolekande asutused) vajadust Saku vallas ning seda, millised piirkonnad ja keskkonnatingimused sobivad objektide rajamiseks. Võimalusel märkida sobivad piirkonnad üldplaneeringu joonistele.

Elamute ja ühiskasutusega hoonetes ei tohi müratasemed ületada sotsiaalministri 04.03.2002 määruses nr 42 „Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid” kehtestatud normtasemeid. Vastavalt vajadusele tuleb kasutada müravastaseid meetmeid lähtudes muuhulgas EVS 842:2003 „Ehitiste heliisolatsiooninõuded. Kaitse müra eest.“.

Tootmistegevuse negatiivsed mõjud

Tootmistegevusega võib kaasneda müra, vibratsioon ja õhusaaste. Enamasti on tekkivat müra keeruline hinnata. Müra muutlik iseloom võib müraallika lähipiirkonnas elavatele inimestele põhjustada häiringuid ka siis, kui tööstusmüra vastab KeM määrus nr 71 toodud normtasemetele. Seetõttu soovib amet uute objektide planeerimisel mainitud olukordade teket ennetada ning vältida tootmisalade ja müratundlike alade (eeskätt elamualade) kõrvuti planeerimist. Elamu- ja tööstusala vahele tuleks planeerida piisav puhverala, mis leevendaks tootmisest põhjustatud negatiivseid mõjusid ning tagaks elamualal normeeritud müra- ja välisõhu saastatuse tasemed. Õhusaaste puhul peab arvestama mitmest saasteallikast tuleneva võimaliku koosmõjuga. Puhverala võib olla kõrghaljastusega haljasala, äri- või muu müra suhtes mittetundlike hoonete ala. Ühtlasi tuleb arvestada, et ühe- või kaherealine kõrghaljastus ei oma puhveralana müra vähendamisel praktilist väärtust, vaid on pigem visuaalse leevendusefektiga. Müra vähendamise eesmärgil rajatav kõrghaljastus peaks müra leevendava efekti tagamiseks olema vähemalt 30-50 meetri laiune.

Radoon

Elamutes ning ühiskasutusega hoonetes võib radoon põhjustada olulist riski tervisele. Aladel, kus on teada, et radoonisisaldus pinnaseõhus ületab lubatud piirväärtuse (50 kBq/m^3) tuleb elamute, olme- ja teiste samaotstarbeliste hoonete projekteerimisel eelnevalt teha detailsemad radoonialased uuringud. Tähelepanu tuleb pöörata asjaolule, et radoonisisaldus ei ole pinnases ühtlaselt jaotunud. Seega võib madala radooniriskiga piirkonnas esineda kõrge radoonitasemega alasid. Seetõttu tuleks enne hoone ehitamist planeeritaval maa-alal teostada radooni tasemete mõõtmised. Vajadusel tuleb ehitamisel rakendada radoonikaitse meetmeid (EVS 840:2009 „Radooniohutu hoone projekteerimine“). Sellega välditakse majade siseõhu rikastumist radooniga üle lubatud piiri (200 Bq/m^3).

Valgusreostus

Uute kergliiklusteede planeerimisel arvestada võimaliku valgusreostusega ja vajadusel kavandada leevendavaid meetmeid.

Kaitsevööndid

Tervist toetava ja parendava elukeskkonna loomisel soovitame lähtuda põhimõttest, et kaitsevöönditesse (riigimaanteed, raudteed, kohalikud teed, elektriliinid jne) ei planeeritaks uusi elamuid ega sotsiaalobjekte. Tähelepanu tuleb pöörata ka võimalikele perspektiivsetele teedele ning nende kaitsevöönditele.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Natalja Šubina
direktor